

Etusivu>Kanteen nostaminen>Missä ja miten?>Asian vieminen tuomioistuimeen

Asian vieminen tuomioistuimeen

Itävalta

1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?

Voi olla tarkoituksenmukaista turvautua vaihtoehtoihin riidanratkaisukeinoihin ennen kuin asia viedään tuomioistuimeen.

2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?

Vireillepano-oikeuden määräaika vaihtelee kyseessä olevan riita-asian mukaan. Määräaikoja koskevaan kysymykseen voi saada selvennystä asianajalta tai oikeussuojaa koskevia tietoja antavalta viranomaiselta.

3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?

Ks. [Tuomioistuinten toimivalta](#).

4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?

Ks. [Tuomioistuinten toimivalta – Itävalta](#).

5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?

Ks. [Tuomioistuinten toimivalta – Itävalta](#).

6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?

Oikeudenkäyntiä edellyttävissä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa asianajajan on allekirjoitettava kanne alioikeudessa (*Bezirksgericht*, jonka toimivaltaan kuuluvat yleensä asiat, joiden rahallinen arvo on alle 15 000 euroa), mikäli asian rahallinen arvo on suurempi kuin 5 000 euroa. Tämä asiamiespakko ei koske kanteita, jotka on niiden rahallisesta arvosta riippumatta (siis myös rahalliselta arvoltaan yli 15 000 euron asiat) käsiteltävä alioikeudessa (erityisesti asiat, jotka koskevat avio-, parisuhde- ja perheoikeudellisia riitoja, rajariitoja, hallinnanloukkausriitoja, kiinteistön käyttö- ja hallintaoikeuteen liittyviä riitoja, laivurien, kuljettajien, ravintoloitsijoiden ja heidän asiakkaidensa, matkailijoiden ja vieraiden välisiin sopimussuhteisiin liittyviä riitoja sekä karjan katoamiseen liittyviä riitoja yms.).

Asiamiespakko ei koske myöskään tuomioistuimen hakemuslainkäytön piiriin kuuluvissa menettelyissä (siviilioikeudelliset vahvistusmenettelyt, jotka ovat joustavampia ja vähemmän muodollisia kuin siviiliprosessilain (*Zivilprozessordnung*, ZPO) mukaiset menettelyt riita-asioissa) esitettäviä vaatimuksia (erityisesti avioliittoa, parisuhdetta ja lapsen oikeuksia koskevat hakemusasiat, täysi-ikäisen vajaanvaltaisen edun suojaamista koskevat asiat, perintöasiat, kiinteistörekisteri- ja kaupparekisteriasiat, asumisoikeutta koskevat hakemusasiat yms.).

Bezirksgericht-tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa, jossa ei ole asiamiespakkoa, kantaja voi siis itse toimittaa tuomioistuimelle kirjallisen kanteen ja asian vireillepanoa koskevan hakemuksen.

Oikeudenkäyntiä vaativissa siviili- ja kauppaoikeudellisissa kanteissa, jotka käsitellään *Landesgericht*-tuomioistuimessa, on yleensä aina oltava asianajajan allekirjoitus. *Landesgericht*-tuomioistuimessa on käsiteltävä kaikki sellaiset asiat, jotka eivät kuulu *Bezirksgericht*-tuomioistuinten toimivaltaan, sekä asian rahallisesta arvosta riippumatta erityisesti kanteet, jotka koskevat teollisoikeudellista oikeussuojaa tai vilpillistä kilpailua, sekä kuluttajansuojajärjestöjen nostamat kieltokanteet.

Asiamiespakko ei koske työ- ja sosiaalioikeudellisten menettelyjen (Itävallan työ- ja sosiaalioikeutta koskevan lainsäädännön ASGG:n) mukaisesti *Landesgericht*-tuomioistuimissa esitettäviä vaatimuksia eikä siis työntekijän työsuhteeseen perustuvaa kannetta työnantajaansa vastaan.

7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?

Kirjallinen kanne on lähetettävä tuomioistuimen postiosoitteeseen. Jos asianosainen haluaa tuoda kanteen tuomioistuimeen itse, hän voi jättää sen tuomioistuimen vastaanottoon tai käytössä olevaan postilaatikkoon.

Mikäli asiamiespakkoa ei ole eikä asianosaisella ole edustajanaan asianajajaa, kanne voidaan nostaa myös suullisesti istuntopäivänä siinä *Bezirksgericht*-tuomioistuimessa, jolla on toimivalta, tai *Bezirksgericht*-tuomioistuimessa, jonka alueella asianosainen oleskelee.

8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?

Kaikissa tuomioistuimissa on käytettävä virkakielenä saksan kieltä. Tietyissä tuomioistuimissa voidaan lisäksi käyttää kielivähemmistöjen virkakielenä Burgenlandin kroatiaa, unkaria tai sloveenia.

Kanne tai menettelyn aloittava hakemus on toimitettava tuomioistuimeen kirjallisena ja allekirjoitettava omakätisesti. Mikäli asiamiespakkoa ei ole eikä asianosaisella ole edustajanaan asianajajaa, kanne tai hakemus voidaan panna vireille toimivaltaisessa tuomioistuimessa myös suullisesti, kuten vastauksessa kysymykseen 7 jo todettiin. Kanteita voidaan toimittaa sähköpostilla suljettuun sähköiseen järjestelmään (ERV), johon on ensin rekisteröidyttävä (mikä on kustannussyistä hyödyllistä vain, jos ajetaan useita kanteita itävaltalaisissa tuomioistuimissa). Sähköpostitse toimitettua kannetta ei oteta käsiteltäväksi, vaan sitä on täydennettävä ennen määräajan päättymistä. Myöskään faksilla toimitetut kanteet eivät täytä siviiliprosessilaissa säädettyjä muotovaatimuksia. Kannetta tai hakemusta voi kuitenkin täydentää toimittamalla alkuperäinen asiakirja ennen määräajan päättymistä.

Vuoden 2013 alusta lähtien kirjelmia ja liitteitä on ollut mahdollista toimittaa tuomioistuimille ja syyttäjille sähköisesti käyttämällä kansalaiskorttitoimintoa (sirukortti tai matkapuhelinallekirjoitus). Verkkosivulla "*Elektronische Eingaben an Gerichte und Staatsanwaltschaften*" (www.eingaben.justiz.gv.at) on lomakkeita tätä varten.

9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?

Valmiita lomakkeita on vain velkomiskanteita varten, joiden tavoitteena on ehdollisen maksamismääräyksen antaminen. Pelkät velkomiskanteet, joiden rahallinen arvo on enintään 75 000 euroa, on toteutettava velkomiskanteina (maksamismääräysmenettelyinä, *Mahnverfahren*). Kulloinkin voimassa olevat lomakkeet voi pyytää tuomioistuimesta tai tulostaa oikeusministeriön verkkosivuilta (<http://www.justiz.gv.at>).

Asunnon tai yhden tai usean liikehuoneiston vuokrasopimuksen irtisanomiseen on olemassa lomakkeet, joiden käyttö on vapaaehtoista.

Jokaiseen kanteeseen voi periaatteessa liittää kaikki pyynnön todistusaineistoksi sopivat asiakirjat (asiakirjat yhtä monena kappaleena kuin itse kannekin, katso kysymys 12). Kanteeseen on liitettävä kirjallisena oikeuspaikkaa tai kotimaista tuomiovaltaa koskevat sopimukset (toimivaltasopimukset). Tämä pätee myös sopimuksen täyttämisaikaa koskeviin kirjallisiin sopimuksiin, jos kantaja haluaa panna asian vireille sopimusten mukaisessa oikeuspaikassa, sekä muihin erityisiä toimivaltaa tai menettelytapoja koskeviin tosiseikkoihin (esimerkiksi vekseleihin varsinaista menettelyä lyhyemmässä niin sanotussa *Wechselmandat*-menettelyssä).

10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?

Siviilikanteen nostamisesta suoritetaan heti vireillepanon yhteydessä oikeudenkäyntimaksu, jolla katetaan menettely ensimmäisessä oikeusasteessa. Maksun suuruus perustuu yleensä asian rahalliseen arvoon. Kun kanne nostetaan henkilökohtaisesti tuomioistuimessa, maksu on suoritettava paikan päällä käteisellä tai luotto- tai pankkikortilla, muissa tapauksissa yleensä maksamalla summa tuomioistuimen tilille. Pankkisiirtoon on merkittävä tiedoksi asianosaisten nimet ja maksun tarkoitus "Gerichtsgebühren".

Asianajajan palkkion suuruus ja maksutapa sovitaan tapauskohtaisesti (ellei palkkiota ole sovittu asianajajien palkkioita koskevan lain tai palkkioita koskevien riippumattomien ohjeiden mukaisesti). Vastapuolelta voi saada oikeudenkäynnin ratkaisuun perustuvia korvauksia yleensä vasta, kun asiassa on annettu lainvoimainen tuomio.

11 Voinko saada oikeusapua?

Oikeusapua myönnetään henkilöille, joiden välttämättömän toimeentulon oikeudenkäynti vaarantaisi. Oikeusapuhakemus esitetään suullisesti tai kirjallisesti sille tuomioistuimelle, jossa oikeudenkäynti on määrä suorittaa. Jos tuomioistuin ei ole hakijan asuin- tai olinpaikan *Bezirksgericht*-piirissä, hakemus voidaan kirjata myös olinpaikan *Bezirksgericht*-tuomioistuimen pöytäkirjaan.

Jos taloudelliset ja sisällölliset ehdot täyttyvät, jo ennen asian vireillepanoa voi hakea oikeusapua vireillepanoa ja/tai koko oikeuskäsittelyä varten.

Oikeusavusta on lisätietoja oikeusministeriön verkkosivuilla <http://www.justiz.gv.at> kohdassa *Bürgerservice*. Sivuilta voi ladata hakemuslomakkeen, ja siellä on lisätietoa ja -ohjeita.

12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?

Asia on vireillä, kun kanne on saapunut (ainakin teoriassa toimivaltaiseen) tuomioistuimeen. Kanne katsotaan asianmukaisesti nostetuksi, jos tuomioistuin ei hylkää sitä välittömästi tai se ei anna aihetta täydennysmenettelyyn (eli sen katsotaan soveltuvan työjärjestyksen mukaiseen käsittelyyn). Kirjallinen kanne pitää periaatteessa toimittaa yhtä monena kappaleena kuin oikeudenkäynnissä on asianosaisia (yksi kappale tuomioistuimelle, yksi kullekin asianosaiselle). Jos kanteessa on muodollisia ja/tai sisällöllisiä puutteita, tuomioistuimelta on odotettavissa täydennyspyyntö, jossa viitataan myös määräajassa antamatta jätetyn täydennyksen seuraamuksiin. Vahvistus kanteen saapumisesta annetaan vain pyydettyä, sähköisestä järjestelmästä (ERV) vahvistus lähtee sen sijaan automaattisesti.

13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

Maksusuoritusmääräyksen osalta jo vireillepanolomakkeessa todetaan, että kantajalle on toimitettava määräyksen oikeaksi todistettu kopio. Kantaja saa näin ollen automaattisesti kopion maksusuoritusmääräyksestä tai vaihtoehtoisesti hänelle toimitetaan vastapuolen määräajassa esittämän vastineen kopio tai ilmoitus vastineen esittämisestä. Tämän ilmoituksen yhteydessä esitetään useimmiten kutsu saapua asian suulliseen käsittelyyn (varsinaisen oikeuskäsittelyn alku). *Bezirksgericht*-tuomioistuimessa käsiteltävään asiaan liittyvän kutsun esittämiselle ei ole tähän asti ollut aikarajaa, *Landesgericht*-tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa se on vähintään kolme viikkoa.

Asunnon tai liiketilan vuokrasopimuksen irtisanomista koskevassa oikeudenkäynnissä on erikseen vaadittava irtisanomisilmoituksen lainvoimaisen kopion toimittamista. Jos irtisanotto ilmoittaa vastustavansa irtisanomista ajoissa (neljän viikon kuluessa), irtisanoja saa siitä virallisen ilmoituksen, johon liittyy yleensä kutsu asian suulliseen käsittelyyn.

Toimivaltaisessa *Bezirksgericht*-tuomioistuimessa toteutettavassa oikeudenkäynnissä tuomioistuin antaa yleensä asian tultua vireille kanteen (ja sen mahdolliset täydennykset) virallisesti tiedoksi vastaajalle sekä kutsuu hänet suulliseen käsittelyyn ja kutsuu samalla suulliseen käsittelyyn myös kantajan. Tästä menettelystä poiketaan tietyntyyppisten kanteiden yhteydessä (mm. maksusuoritusta, huoltamisvelvollisuutta tai irtisanomista koskeva kanne). Jos asia on pantu vireille *Landesgericht*-tuomioistuimessa, tuomioistuin kehottaa vastaajaa virallisen tiedoksiannon yhteydessä esittämään kirjallisen vastineen (samalla viitataan asiamiespakkoon). Jos vastaaja ei vastaa kanteeseen määräajassa, kantajan pyynnöstä asiassa annetaan yksipuolinen tuomio, muussa tapauksessa asian käsittely keskeytyy. Jos vastaaja vastaa kanteeseen määräajassa, kantajalle lähetetään kopio vastineesta ja usein samalla kutsu asian suulliseen käsittelyyn.

Tuomioistuimen jo vahvistamien menettelyvaiheiden aikataulu tai tilannetta voi tiedustella (oikeuskäsittelyn kaikissa vaiheissa) puhelimitse suoraan tuomioistuimen toimivaltaisesta jaostosta (kansliasta) virka-aikana ilmoittamalla asiakirjan tunnus (tai hakunumero).

Valmistelevassa istunnossa (ensimmäisessä suullisessa käsittelyssä) asianosaisten kanssa käydään läpi oikeuskäsittelyn kulku ja aikataulu, minkä jälkeen tuomioistuin vahvistaa sen ja merkitsee sen pöytäkirjaan oikeudenkäyntisuunnitelmana. Asianosaisten on periaatteessa oltava tuolloin henkilökohtaisesti paikalla, mikäli heidän edustajansa eivät tunne asiaa riittävän hyvin. Asianosaisille (tai heidän edustajilleen) on lähetettävä jäljennös tämän istunnon pöytäkirjasta. Aikataulumuutoksista on tiedotettava asianosaisille tai niistä on tarpeen mukaan neuvoteltava näiden kanssa.

Päivitetty viimeksi: 11/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.